

ศำสตาเอกของโลก (๕)

เมื่อใดแล ธรรมทั้งหลาย ปรากฏแก่พราหมณ์ผู้มีความ
เพียรเพ่งอยู่ เมื่อนั้น ความสงสัยทั้งปวงของพราหมณ์นั้น
ย่อมดับหายไป เพราะมารู้จักธรรมพร้อมทั้งเหตุ

ศาสตราจารย์เอกของโลก (๕)

๕๐

การเจริญสมาธิภาวนาเป็นทางลัดที่สุดที่จะทำให้เกิด
ความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ถ้ามีความบริสุทธิ์มาก บุญกุศลย่อมเกิด
ขึ้นมาก ถ้ามีความบริสุทธิ์น้อย บุญกุศลก็ลดหย่อนลงไป ความ
บริสุทธิ์เป็นบ่อเกิดแห่งความสุข เป็นสิ่งที่สั่งสมได้ ถ้าเราเจริญ
ภาวนาทุกๆ วัน ยิ่งเป็นการเพิ่มเติมความบริสุทธิ์ ซึ่งจะทำให้เรา
เข้าถึงความสุขที่แท้จริง อันเป็นสิ่งที่ทุกชีวิตล้วนปรารถนา ดัง
เช่นพระบรมศาสดาของเรา ที่ดำรงตนเป็นแบบอย่างให้กับชาว
โลกมานานนับหลายพันปี ดังนั้นเราจึงควรหมั่นเจริญภาวนา
เพื่อให้ชีวิตของเราเข้าถึงความสุขและความบริสุทธิ์ที่แท้จริง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเปล่งพุทธอุทานว่า

“ยथा หเว ปาตูกานฺติ ธมฺมา
อาตาปีโน ฌายโต พฺราหฺมณสฺส
อถสฺส กงฺขา วปยฺนติ สพฺพา
ยโต ปชานาติ สเหตุธมฺมํ

เมื่อใดแล ธรรมทั้งหลาย ปรากฏแก่พราหมณ์ผู้มีความ
เพียรเพ่งอยู่ เมื่อนั้น ความสงสัยทั้งปวงของพราหมณ์นั้น
ย่อมดับหายไป เพราะมาสู่ชัดธรรมพร้อมทั้งเหตุ”

พระพุทธองค์ทรงเปล่งวาจาอันเป็นสิริมงคลนี้ในวันขึ้น ๑๕
ค่ำ เดือน ๖ ตรงกับวันวิสาขบูชา ครึ่งที่นั้งขัดสมาธิคู้บัลลังก์ได้

ศาสนาเอกของโลก (๕)

๕๑

คงไม่พระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งในปฐมยามพระองค์ได้เข้าถึง พระธรรมกายโสตาบัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถอดกายออกเป็นชั้นๆ เมื่อเข้าถึงแล้วก็เกิดปีติปราโมทย์ใจ ถึงกับเปล่งอุทานออกมา ธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นคือธรรมกายนั่นเอง รู้เห็นธรรมต่างๆ ได้ ด้วยธรรมจักขุ วิชาคืออุปเพนิวาसानุสติญาณก็เกิดขึ้น เห็นชาติหนหลังได้ด้วยธรรมกายโสตาบัน ระลึกย้อนไปดูตามลำดับ ตั้งแต่เมื่อวานนี้ว่า เราอยู่ที่ไหน นึกคิดอย่างไร ไล่เรื่อยไปเลย กระทั่งก่อนมาเกิดถอยไปที่ละชาติสองชาติ เห็นเรื่องราวไปตามลำดับ เห็นทะลุปรุโปร่งไปหมด

* ครั้นมัชฌิมยาม ทรงบรรลุจุตูปปาตญาณ เห็นการจุติ และการเกิดของสรรพสัตว์ทั้งหลาย รู้ถึงเหตุถึงผลของการ เวียนว่ายตายเกิดเมื่อรู้แล้วเห็นแล้วพระองค์ก็เปล่งอุทานขึ้นมาว่า “เมื่อใด ธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พราหมณ์ผู้มีความเพียรเพ่งอยู่ เมื่อนั้น ความสงสัยทั้งปวงของพราหมณ์นั้นย่อมสิ้นไป เพราะได้รู้ความสิ้นไปแห่งปัจจัยทั้งหลาย”

ยามที่สาม พระองค์ทรงเข้าถึงกายธรรมอรหัตต์ เป็น

* พุทธประวัติ เล่ม ๑ (หลักสูตรนักธรรมตรี)

ศาสดาเอกของโลก (๕)

๕๒

พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะบรรลואสวัชฌญาณ ทรงพิจารณาปัจจุสมุปบาท ที่ได้ทรงกำหนดรู้แล้วทั้งอนุโลมและปฏิโลม กลับไปกลับมา เห็นความสุขุมลุ่มลึกของความรู้อันบริสุทธิ์ที่พระองค์ได้เข้าถึง เกิดความปีติปราโมทย์ขึ้นมา พร้อมกับทรงเปล่งอุทานว่า “เมื่อใดธรรมทั้งหลาย ปราภฏแก่พราหมณ์ ผู้มีความเพียรเพ่งอยู่ เมื่อนั้น พราหมณ์ย่อมกำจัดมารและเสนามารเสียได้ ดุจพระอาทิตย์อุทัยกำจัดความมืดให้สว่าง ฉะนั้น”

เรามาดูว่า พระองค์ทรงตรัสรู้ด้วยอาการอย่างไร ตรัสรู้ในอิริยาบถไหน วางใจอย่างไรจึงสามารถทำอาสวกิเลสให้หลุดร่อนออกไปจากใจได้ หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ท่านเคยกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่าอันที่จริงแล้วพระองค์ก็วางใจสบายๆ หยุดไปในกลางตัว คือ ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ นี่แหละ หยุดนิ่งอย่างสบายๆ โดยไม่ต้องนึกต้องคิดอะไร หยุดนิ่งพอถูกส่วนเข้าเท่านั้น ดวงใสบังเกิดขึ้นที่ศูนย์กลางกายของพระองค์ เป็นดวงสว่างกลมรอบตัวเหมือนดวงแก้ว ไสบริสุทธ์เหมือนเพชรลูกที่เจียรไนแล้ว ไม่มีขีดข่วนคล้ายขนแมว บังเกิดขึ้นในกลางกาย

ตอนนั้นมีความรู้สึกว่างกายของพระองค์ไม่มีแล้ว ไม่มีตัวตน มีความรู้สึกโล่งๆ ว่างๆ ไม่มีแขน ไม่มีขา ไม่มีตัว ไม่มีตน เห็นแต่ดวงสว่างใสบริสุทธ์บังเกิดขึ้นใจหยุดนิ่งอยู่ในกลาง

ศาสดาเอกของโลก (๕)

๕๓

ดวงธรรมนั้น หยดนิ่งๆ จนกระทั่งใจกับดวงธรรมนั้นกลืนกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จากนั้นก็ถูกดูดวูบเข้าไปในกลางดวงธรรม เข้าไปอยู่ในกลางดวงธรรมนั้น แล้วดวงธรรมนั้นขยายส่วนกว้างออกไป พระองค์ก็พบดวงธรรมที่ละเอียดซ้อนๆ กันอยู่ภายในซ้อนกันเป็นชั้นๆ พบความอัศจรรย์ว่า มีดวงธรรมซ้อนกันอยู่ซ้อนกันเป็นชั้นๆ ถึง ๖ ชั้น พอสุดดวงที่ ๖ พระองค์ได้เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด เห็นกายตัวเองนั่งขัดสมาธิหันหน้าออกไปทางเดียวกับตัวเอง ใจของพระองค์ก็หยุดนิ่งเรื่อยไป หยุดอย่างเดียวเท่านั้น หยดนิ่งเฉยๆ ในกลางของกลางเรื่อยไป

พอถูกส่วนก็เข้าไปรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับกายมนุษย์ละเอียด พอเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว ทรงค้นพบว่า แต่เดิมเราเข้าใจว่ากายหยาบเป็นตัวตนของเราที่แท้จริง แต่พอมาถึงกายมนุษย์ละเอียดนี้ พบเพิ่มเติมว่า กายมนุษย์หยาบนั้นเป็นเพียงแค่เครื่องอาศัยเหมือนบ้านเรือนที่เราอาศัยชั่วคราวเท่านั้น หรือเหมือนเสื้อเหมือนผ้าที่เราสวมใส่อยู่ภายนอก มองเห็นชัดทีเดียว พระองค์ก็หยุดเข้าไปในกลางกายมนุษย์ละเอียดต่อไปอีก

พอถูกส่วนเข้า พระองค์ทรงพบดวงธรรมต่างๆ ซ้อนกันอยู่ภายในเป็นชั้นๆ เข้าไป ดวงธรรมที่ละเอียดซ้อนอยู่ในกลาง

ศาสดาเอกของโลก (๕)

๕๔

ดวงธรรมที่หยาบ ซ้อนเข้าไปเป็นชั้นๆ จนกระทั่งในที่สุด พระองค์ทรงเข้าถึงกายทิพย์ แล้วเข้าไปค้นพบเพิ่มเติมว่า กายทิพย์ นี้ยังซ้อนอยู่ในกายมนุษย์ละเอียดที่เป็นเหมือนเสื้อผ้า หรือบ้าน เรือนซึ่งเป็นที่อาศัยชั่วคราวของกายทิพย์ และพบต่อไปอีกว่า กายทิพย์ที่พบนี้ยังเป็นกายที่ยังไม่พ้นทุกข์อย่างแท้จริง เป็นแต่ เพียงว่ามีความสุขเพิ่มขึ้นกว่าเดิมเท่านั้น พระองค์จึงหยุดต่อไปอีก หยุดใจเข้าไปในกลางกายทิพย์ แล้วเข้าถึงดวงธรรมต่างๆ ใน ทำนองเดียวกัน จนเข้าถึงกายรูปพรหมที่ซ้อนอยู่ภายใน ของกลางกายทิพย์ มีความสุขเพิ่มขึ้นมาอีก

พระองค์ยังพบว่า แม้กายพรหมก็ยังไม่หมดทุกข์อย่าง แท้จริง จึงทำหยุดนิ่งต่อไปในกลางกายของกายรูปพรหม ใน ที่สุดก็เข้าถึงกายอรุปรหม ซึ่งเป็นกายที่ละเอียดกว่าอยู่ใน กลางดวงธรรมดวงสุดท้ายของกายรูปพรหม กายอรุปรหมนั้น มีความสุขเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่หมดทุกข์โดยสิ้นเชิง ท่านวางใจเป็น กลางๆ สบายๆ หยุดต่อไปในกลางกายของกายอรุปรหมต่อไป อีก พอถูกส่วนก็พบดวงธรรมต่างๆ ในทำนองเดียวกัน ซ้อนกัน อยู่ภายในกายอรุปรหม และกลางดวงธรรมสุดท้ายนั้น พระองค์ทรงเข้าถึงกายธรรมโคตรภู

กายธรรมโคตรภูมีลักษณะสวยงามมาก เกตุดอกบัวตูม

ศาสดาเอกของโลก (๕)

๕๕

ใสเป็นแก้ว งามไม่มีที่ติ พระองค์เข้ากลางกายธรรมนี้ไปอีกใน
ทำนองเดียวกัน พบดวงธรรมต่างๆ ในกลางกายธรรมโคตรภู
กลางดวงธรรมดวงสุดท้ายพบกายธรรมพระโสดาบัน ยามต้น
พระองค์เข้าถึงกายธรรมพระโสดาบัน เป็นพระโสดาบัน ละ
สังโยชน์เบื้องต้นได้ ละกิเลสขั้นหยาบได้ พระองค์ทรงปล่อยใจ
เข้าไปอย่างนี้ หยุดเข้าไปเรื่อยๆ หยุดเข้าไปในกลางกายธรรม
พระโสดาบัน

พอถูกส่วนพระองค์ทรงเข้าถึงกายธรรมพระสกิทาคามี
มีลักษณะเหมือนกับกายธรรมพระโสดาบัน แต่ว่าใสกว่า บริสุทธิ์
กว่า สว่างกว่า พระองค์ปล่อยใจเข้าไปอีก ในกลางกายธรรม-
พระสกิทาคามี พอถูกส่วนก็พบดวงธรรมในกลางกายธรรม
พระสกิทาคามี ซ้อนๆ กันอยู่ในทำนองเดียวกัน ในกลางดวงสุดท้าย
พระองค์ก็เข้าถึงกายธรรมพระอนาคามี โตใหญ่หนักยิ่งขึ้น วัดได้
๑๕ วา สูง ๑๕ วา เกตุดอกบัวตูม พิมพ์เดียวกับกายธรรม-
พระสกิทาคามี แต่ว่าใส สว่างและบริสุทธิ์กว่า พระองค์ทรง
หยุดเข้าไปอีก ในกลางกายธรรมพระอนาคามีนี้ บรรลุในยามที่ ๒
บรรลุทีหนึ่งก็เปล่งอุทานทีหนึ่ง ทรงทำต่อไปอีก เอาใจหยุด
อย่างเดียวในกลางกายธรรมพระอนาคามีก็เข้าถึงดวงธรรมต่างๆ
ในทำนองเดียวกัน

ศาสนาเอกของโลก (๕)

๕๖

จนกระทั่งยามสุดท้ายพระองค์เข้าถึงกายธรรมอรหัตต์ เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า หน้าตัก ๒๐ วา สูง ๒๐ วา ไสบริสุทธิ มีความสว่าง สามารถจัดความมืดมืดคืออวิชชา ทำ อาสวกิเลสให้หลุดร่อนออกไปหมด สังโยชน์เบื้องต่ำเบื้องสูง กิเลสานุสัย ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย หลุดหมด ลั่นเชื่อไม่เหลือเศษ พร้อมกับการผุดขึ้นมาของดวงอาทิตย์ จัดความมืดในยาม ราตรีให้หมดไป นับเป็นการเกิดขึ้นครั้งที่ ๒ ของพระองค์ คือ เกิดด้วยการได้บรรลुरुธรรมกายอรหัตต์ พระองค์จึงประกาศตนว่า เป็นพระพุทธรเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแล้ว

เราจะเห็นว่า การตรัสรู้ธรรมของพระพุทธรเจ้าของเรา อาศัยหยุดหนึ่งอย่างเดียว หยุดใจไปที่ศูนย์กลางกาย และเห็นไปตามลำดับ ตั้งแต่เบื้องต้นจนกระทั่งเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า หลังจากนั้นทรงศึกษาค้นคว้าต่อมาอีก ๗ สัปดาหฺ์ ศึกษาด้วยเสวยวิมุตติสุขไปด้วย ค้นคว้าธรรมยิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ ๔๙ วัน ไม่ได้เสวยพระกระยาหารเลย เป็นสิ่งที่ทำได้ยากสำหรับ มนุษย์ธรรมดาทั่วไป แต่เป็นเรื่องปกติสำหรับพระพุทธรเจ้าผู้มี อานุภาพไม่มีประมาณ เพราะพระพุทธรองค์เป็นอันหนึ่งอันเดียว กับกายธรรมทั้งวันทั้งคืน ทั้งหลับ ทั้งตื่น มีความสุขตลอดเวลา พวกเราทั้งหลายก็เช่นเดียวกัน ควรดำเนินตามมัชฌิมาปฏิปทา

ศาสนาเอกของโลก (๕)

๕๖

เส้นทางสายกลางที่พระพุทธองค์ได้ตรัสรู้และนำมาสั่งสอน ด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งให้เข้าถึงพระธรรมกายกันให้ได้ทุกคน ทำเช่นนี้จึงจะได้ชื่อว่า เป็นพุทธศาสนิกชนที่แท้จริง

